

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Інститут історичної освіти
Наукова бібліотека

Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”

Олександр Олександрович СУШКО

Біобібліографічний покажчик

До 60-річчя від дня народження

Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2012

УДК 94(477) : 378.113.1(092) : 012Сушко
ББК 63.3-3 : 74.584(4Укр)738.1: 22.3+91.28
С91

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова
(протокол № 7 від 23 лютого 2012 р.)*

*Упорядник бібліографічного покажчика – Н. І. Тарасова, О. В. Гуськова
Наукова редакція – Л. В. Савенкова, канд. пед. наук
Бібліографічна редакція – О. А. Кадіна*

С91 Олександр Олександрович Сушко: біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження / Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Наукова бібліотека; упоряд. бібліографічного покажчика Н. І. Тарасова, О. В. Гуськова ; бібліогр. ред. О. А. Кадіна ; наук. ред. Л. В. Савенкова. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 43 с., портрет. – *Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”*.

Біобібліографічний покажчик серії “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова” присвячений науковому доробку доктора історичних наук, Заслуженого діяча освіти України, директора Інституту історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова професора Олександра Олександровича Сушка.

Покажчик містить інтерв'ю з професором Олександром Олександровичем Сушко, яке підготував головний редактор університетської газети Сергій Русаков, основні дати життя та діяльності, хронологічний покажчик друкованих праць професора О. О. Сушка, літературу про нього, фотоальбом.

УДК 94(477) : 378.113.1(092) : 012Сушко
ББК 63.3-3 : 74.584(4Укр)738.1: 22.3+91.28

© Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2012
© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012

Олександр Сушко:
***“Будь-яку проблему сучасності
можна вирішити...”***

У квітні директор Інституту історичної освіти професор Олександр Сушко святкуватиме ювілей. Про життєвий шлях Олександра Олександровича та значення історичної освіти в сучасному суспільстві довідався головний редактор університетської газети Сергій Русаков.

– Олександр Олександровичу, чому Ви обрали спеціальність саме історика? Чим був викликаний Ваш вибір?

– Одразу хочу зауважити, я обрав не спеціальність історика, а фах вчителя історії. На мій погляд, це дещо різні речі. Стародавні римляни не дарма казали, що історія – вчителька життя. І цього ніхто не заперечує, бо багатющий досвід минулих поколінь завжди дає можливість тверезо оцінювати життя, шукати шляхи розв’язання життєвих проблем, будувати плани на майбутнє. І це стосується не лише особистого життя, це торкається усього суспільства. Я б сказав, що будь-яке питання, будь-яку проблему сучасності можна вирішити і розв’язати, вивчивши досвід вітчизняного і світового минулого, узагальнивши і творчо застосувавши його у сучасних умовах. Але мало знати минуле, мало бути носієм знань про узагальнений досвід людства. Треба вміти ще й донести цей досвід до нинішньої генерації українських громадян. І, в першу

чергу, до молоді. Саме тому, гадаю, я і став вчителем історії. І удвічі щасливіший, що навчаю майбутніх вчителів історії в Україні.

– Ви пройшли шлях від студента до директора Інституту, професора. Як би Ви охарактеризували свій шлях?

– Закінчив середню школу у м. Боярка, згодом навчався на історико-педагогічному факультеті Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького. Пройшов школу чудових викладачів – професорів М. Д. Березовчука і В. Ю. Ніколаєнка, доцентів Г. В. Січкаря і М. Ф. Александри. Займався науковою роботою, брав участь у республіканських та університетських студентських конференціях. Після закінчення інституту працював на посаді вчителя і вихователя школи-інтернату № 24 м. Києва, а згодом повернувся до рідного навчального закладу. На факультеті працював і лаборантом, і викладачем, а після захисту дисертації обійняв посаду доцента кафедри історії СРСР і УРСР. Згодом, за дорученням ректорату мав поєднувати викладацьку роботу з адміністративною діяльністю. Із 1985 р. працював деканом історичного факультету, а з 2004 р. – директором Інституту історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова. У травні 2004 р. захистив докторську дисертацію на тему “Становлення та функціонування приватного підприємництва в Україні у період НЕПу (1921 – 1928 рр.) – історико-теоретичний аспект”, а згодом здобув вчене звання професора.

– Хто для Вас у житті і науці є авторитетом?

– Взагалі, наука не визнає авторитетів, оскільки вони обмежують творчу і пошукову діяльність. Інша справа, що були і сьогодні є люди, які дійсно для мене становили справжній взірець як вчителя, так і науковця. Це і мій перший декан – Григорій Васильович Січкарь, і науковий керівник – Михайло

Васильович Коваль. А взагалі, я й сьогодні прагну вчитися у своїх колег, викладачів університету та Інституту. Значною мірою на стиль роботи і поведінку адміністратора впливає і керівник установи – ректор університету академік Віктор Петрович Андрущенко. Принаймні більшість моїх колег вважає, що особисті якості ректора університету, поставлені ним амбітні цілі і ритм життя та праці впливають і на роботу директора, і на діяльність колективу Інституту історичної освіти в цілому.

– Як, на ваш погляд, викладання історії не історикам перегукується з позицією університету загалом? У чому тут завдання, адже це ж не просто для загального розвитку студентів?

– Історія у суспільстві завжди виконувала унікальну соціально-виховну функцію формування у молоді почуття патріотизму, громадянської самосвідомості, любові до рідної мови і відданості Вітчизні. У сучасній Україні ця функція особливо актуальна. Знання історії власної Батьківщини – це не лише уявлення про її славне минуле. Це і знання про те, якими зусиллями, якою важкою працею, біллю і втратами здобувалась українська незалежна держава, можливість її громадянам вільно жити, працювати і здійснюватись як особистість у сучасному світі. Гадаю, що саме у цьому призначення історії як загальногуманітарної дисципліни у вищих навчальних закладах. Зокрема, я особисто викладаю історію Вітчизняної війни. І хочу, що і мої студенти, і їх майбутні учні завжди пам'ятали про людей, які їм дали право на життя і особистісну реалізацію у ХХІ столітті.

– Якщо ми говоримо про молоде покоління, то якими є студенти-історики? Чому історія приваблює більше хлопців?

– Такими ж, як і всі студенти України. Розумними, гарними,

креативними, оптимістично налаштованими. До речі, сьогодні історія приваблює не лише хлопців, а і дівчат. Принаймні, сьогодні в Інституті студенток більше. Між іншим, питання про посилення інтересу представниць прекрасної статі до історичної науки зараз є предметом спеціального вивчення фахівців інститутської кафедри методики викладання суспільних дисциплін і гендерної освіти.

– Які б Ви назвали стимули для абітурієнтів вступати на історичний факультет?

– Розвиток української держави у ХХІ столітті, формування громадянського суспільства, вирішення проблем економічного, соціального та культурного життя можуть ґрунтуватися лише на основі всебічного вивчення досвіду минулого, його творчого узагальнення і використання в умовах сучасності. Саме це зумовлює якісне оновлення змісту і соціального призначення історії, яка сьогодні набуває значення практично спрямованої науки, покликаної озброїти нову генерацію українських громадян практичними, виваженими попереднім досвідом людства здобутками і знаннями. До того ж історія продовжує виконувати функцію формування у молоді почуття високого патріотизму, громадянської самосвідомості, любові до рідної мови і відданості Вітчизні. Протягом останніх років Інститут готував вчителів історії для середніх загальноосвітніх шкіл, спеціалізованих гуманітарних освітніх закладів, викладачів ВНЗ та науковців академічних і профільних науково-дослідних ВНЗ. Одночасно, універсальна фахова підготовка, здобута його вихованцями, дозволяла їм виконувати обов'язки керівників шкіл, працювати в архівах, органах державної влади і управління, політичних і громадських організаціях, інших освітніх, виховних, краєзнавчих і туристичних закладах. У зв'язку із зростанням соціальної ролі історичної освіти в умовах

сьогодення завдання історичних факультетів педагогічних ВНЗ розширюються і зростають. Проте сьогодення, як це не прикро зауважити, засвідчує ознаки падіння престижу професії вчителя, а отже і вищої педагогічної освіти. Фах педагога-історика залишається актуальним і затребуваним суспільством, але зацікавленість абітурієнтів ним дещо знижується. Саме тому вважаю, що одним з ефективних шляхів підвищення престижності професії вчителя історії, посилення його конкурентоспроможності на вітчизняному ринку освітніх послуг може стати лише подальша спеціалізація базового історичного фаху та розширення його професійної основи. Одночасно ця фахова підготовка повинна мати виражену методичну спрямованість, озброюючи випускника педагогічного університету сучасними освітніми технологіями передачі історичних знань, вмінь і навичок їх використання.

– Наскільки сьогодні є попит на випускників історичних факультетів?

– Як і завжди, попит і державне замовлення на вихованців і виучеників Інституту історичної освіти виявляють і навчальні заклади, і громадсько-політичні інституції держави. Браку замовлень по державному розподілу Інститут не відчуває.

– Які ваші плани на найближчий час.

– Завершити багаторічну працю над монографією з історії Великої Вітчизняної війни. Надалі посилювати конкурентоспроможність Інституту на ринку освітніх послуг України за рахунок поліпшення якості навчання, зростання кваліфікації викладацького колективу, подальшої фахової спеціалізації випускаючих кафедр.

– Що Ви б могли сказати про газету “Педагогічні кадри”?

– Професійно налаштований фаховий часопис із своєчасною подачею актуальної інформації. Рідна, корисна і цікава університетська газета.

– **Ваші побажання читачам газети.**

– Викладачам – гарних студентів, а студентам – гарних вчителів.

Підготував Сергій РУСАКОВ

Русаков С. С. Олександр Сушко: “Будь яку проблему сучасності можна вирішити” / С. С. Русаков // Педагогічні кадри. – 2012. – № 3 (1623), березень. – С. 4.

Основні дати життя та діяльності

Олександр Олександрович Сушко народився 22 квітня 1947 р. в м. Каунас в Литві в сім'ї службовців.

- 1966 р.** – закінчив середню школу в м. Боярка;
- 1966-1969 рр.** – проходив строкову службу у ВМФ;
- 1970-1975 рр.** – навчався на історичному факультеті Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького за спеціальністю “Вчитель історії та суспільствознавства, методист виховної роботи”, який закінчив його із відзнакою;
- 1975-1978 рр.** – працював на посаді вчителя і вихователя школи-інтернату № 24 м. Києва;
- 1979 р.** – лаборант кафедри історії СРСР і УРСР Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького;
- 1982 р.** – викладач, старший викладач кафедри історії СРСР і УРСР;

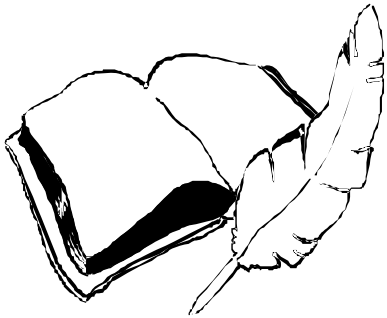

- 1983 р. – захистив дисертацію "Діяльність радянської держави по відбудові і розвитку загальноосвітніх шкіл Української РСР в роки Великої Вітчизняної війни (1943-1945 рр.)" на здобуття вченого ступеню кандидата історичних наук;
- 1983 р. – доцент кафедри історії СРСР і УРСР;
- 1985 р. – працює деканом історичного факультету Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького;
- 1990 р. – нагороджений знаком "Відмінник народної освіти СРСР";
- 1997 р. – нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти України;
- 2000 р. – нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України;
- 2001 р. – професор кафедри історії і археології слов'ян НПУ імені М. П. Драгоманова;
- нагороджений Орденом Української православної церкви Київського патріархату;
- 2002 р. – нагороджений Орденом святого рівноапостольного князя Володимира Великого III-го і II-го ступенів;
- 2003 р. – нагороджений знаком "Відмінник освіти і науки України";
- нагороджений Орденом Христа Спасителя;

- 2004 р.** – захистив дисертацію "Становлення та функціонування приватного підприємництва в Україні в період НЕПу (1921-1928 рр.): історико-теоретичний аспект" на здобуття вченого ступеню доктора історичних наук;
- нагороджений Почесною грамотою Президії АПН України;
 - директор Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;
 - нагороджений Орденом Кирила та Мефодія;
- 2005 р.** – присвоєно звання Заслужений діяч освіти України;
- 2007 р.** – нагороджений Орденом Святого Миколая Чудотворця;
- 2010 р.** – нагороджений орденом "За заслуги" III ступеню.

Хронологічний покажчик друкованих праць

1981

1. **Сушко О. О.** Боротьба трудящих за відновлення матеріальної бази загальноосвітньої школи УРСР (1943-1945 рр.) / О. О. Сушко // Український історичний журнал. – 1981. – № 9. – С. 106-114.
2. **Сушко О. О.** На шляху до відродження: про відбудову радянської школи у повоєнні роки / О. О. Сушко // Радянська школа. – 1981. – № 10. – С. 80-83.
3. **Сушко О. О.** Помічники хліборобів / О. О. Сушко // Хлібороб України. – 1981. – № 10. – С. 25.
4. Ганжа І. Х., **Сушко О. О.** // Архіви України. – 1981. – № 5. – С. 73-74. – Рец. на кн.: Даниленко В. М. Сотрудничество УССР и РСФСР в области образования и науки в период построения социализма. – Киев : Наук. думка, 1981.

1983

5. Сушко А. А. Деятельность советского государства по восстановлению и развитию общеобразовательных школ Украинской ССР (1943-1945 гг.): автореф. дис. ... канд. ист. наук: 07.0002. История СССР; наук. рук. М. В. Коваль / А. А. Сушко; Киевский государственный университет имени Тараса Шевченко. – Київ, 1983. – 24 с.

1984

6. Сушко О. О. Історія боротьби за ліквідацію неписьменності серед дорослого населення Західних областей Української РСР (1944-1945 рр.) / О. О. Сушко // Український історичний журнал. – 1984. – № 7. – С. 55-61.
7. Сушко О. О. Надійні помічники партії: суспільно-політична діяльність працівників освіти в 1943-1945 рр. / О. О. Сушко // Радянська школа. – 1984. – № 10. – С. 64-66.

1985

8. Смишко В. П. Радянська Україна в 1941-1945 рр. / В. П. Смишко, О. О. Сушко // Український історичний журнал. – 1985. – № 6. – С. 149-150. – Рец. на кн.: Украинская ССР в годы Великой Отечественной войны Советского Союза. – Київ: Политиздат України, 1985.

9. Руденко Н. М., Сушко О. О. // Український історичний журнал. – 1986. – № 6. – С. 151-153. – Рец. на кн.: Братерська єдність народів СРСР – велике завоювання соціалізму. – К. : Вища шк., 1986.
10. Чернега П. М. Подум'я всенародної боротьби / П. М. Чернега, О. О. Сушко // Трибуна лектора. – 1986. – № 8. – С. 45-46.

1987

11. Король В. Ю. Підготовка наукових кадрів 1941-1945 рр. / В. Ю. Король, О. О. Сушко // Український історичний журнал. – 1987. – № 5. – С. 144-145. – Рец. на кн. : Алексеев Е. П. Коммунистическая партия – организатор подготовки научных кадров в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 гг. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1984.

1988

12. Сушко О. О. Крах спроби фашизації школи на Україні / О. О. Сушко, М. Ю. Виговський // Радянська школа. – 1988. – № 5. – С. 82-84.
13. Сушко О. О. Профспілки в роки війни / О. Сушко // Український історичний журнал. – 1988. – № 5. – С. 149-150. – Рец. на кн.: Чернега П. М. Профсоюзы Украинской ССР в годы Великой Отечественной войны Советского Союза (1941-1945 гг.) – Київ : Вища шк., 1987.

1989

14. Сушко О. О. Трудящі України – фронту / О. О. Сушко, М. Л. Головка // Український історичний журнал. – 1989. – № 2. – С. 154-156. – Рец. на кн.: Общественно-политическая жизнь трудящихся Украины в годы Великой Отечественной войны. – Київ : Наук. думка, 1988.

1990

15. Сушко О. О. 70-річчя Київського педінституту ім. О. М. Горького / О. О. Сушко, І. Д. Мазур // Український історичний журнал. – 1990. – № 7. – С. 134-136.

1991

16. Головка М. Л. Проблеми економічної політики країни в 50-ті – першої половини 60-х років. Пошук шляхів прискорення розвитку народного господарства / М. Л. Головка, О. О. Сушко // Науково-методичні праці з історії СРСР : зб. ст. – К., 1991. – Вип. 1 : Актуальні питання вивчення вітчизняної історії. – С. 55-68.
17. Головка М. Л., Рященко Д. С., Сушко О. О. // Український історичний журнал. – 1991. – № 9. – С. 144-146. – Рец. на кн.: Народное ополчение защищает Родину / П. В. Добров, А. Д. Колесник [и др.]. – М. : Наука, 1990.

1992

18. Кучер В.І. До питання про трагічний початок Великої Вітчизняної війни : на прикладі Київського особливого військового округу / В. І. Кучер, М. Ю. Виговський, **О. О. Сушко** // Шляхи розвитку слов'янських народів. Актуальні проблеми історії : зб. наук.-метод. пр. – Київ, 1992. – Вип. 2-3. – С. 138-155.

1993

19. Історія України : методичні поради, хронологія, довідкові матеріали до іспиту та тестування / Ю. М. Алексеєв, А. Г. Вертегел, В. М. Даниленко, А. Г. Слюсаренко, **О. О. Сушко**. – К. : Репетитор, 1993. – 83 с.

1994

20. Коляда І. А. Історія України (1922-1945 рр.). 10 кл., в 2-х ч.: плани-конспекти уроків для вчителів та учнів : тестові завдання : проб. підручник / І. Коляда, **О. Сушко** ; Укр. колеж. Експериментальна школа-лабораторія № 272 УДПУ ім. М. П. Драгоманова. – К. : Хрещатик, 1994. – Ч. 1 : 1917-1922 р. – 54 с.
21. Коляда І. А. Історія України (1922-1945 рр.). 10 кл., в 2-х ч.: плани-конспекти уроків для вчителів та учнів : тестові завдання : проб. підручник / І. Коляда, **О. Сушко** ; Укр. колеж. Експериментальна школа-лабораторія № 272 УДПУ ім. М. П. Драгоманова. – К. : Хрещатик, 1994. – Ч. 2 : 1922-1945 р. – 54 с.

1995

22. Чернега П. М. Внесок трудівників підприємств танкової промисловості України у зміцнення обороноздатності СРСР / П. М. Чернега, **О. О. Сушко** // Україна у другій світовій війні: уроки історії та сучасність : матеріали міжнародної наукової конференції, (27-28 жовтня 1994 р). – Київ, 1995. – С. 217-219.
23. **Сушко О. О.** Історичному факультету-75 / О. О. Сушко // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 120-121.
24. Коляда І. Історія України. 10 кл., в 2-х ч.: зошит-конспекти тем для вчителів та учнів : тестові завдання : проб. навч. посібник / Коляда І., **Сушко О.** / УДПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Магістр-S, 1995. – 103 с.
25. Методичні рекомендації до виконання курсових проектів та дипломних робіт з історії для студентів історичного факультету / упоряд. **О. О. Сушко**, П. М. Чернега, І. Г. Ветров, В. М. Чепінога. – К., 1995. - 20 с.
26. **Сушко О. О.** Українське питання на початку другої світової війни / О. О. Сушко, П. М. Чернега // Матеріали міжнародної наукової конференції “50-річчя перемоги над фашизмом: наслідки і уроки”, Ю4-5 травня 1995 р., Київ. – В 2-х чч., ч. 1. – К., 1995. – С. 12-20.

1996

27. Виговський М. Ю. Голодомор в Україні 1932-1933 років і зарубіжний світ / Виговський М. Ю., Кучер В. І., **Сушко О. О.** // Науково-методичні праці з історії слов'янських народів / Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ : УДПУ, 1996. – С. 166-181.

28. Програма курсу “Історія слов’янських народів” / уклад.: П. М. Чернега, Г. В. Стрельський, **О. О. Сушко**, В. І. Яровий, В. І. Самойленко. – К., 1996. – 56 с.
29. **Сушко О. О.**, Виговський М. Ю. // Український історичний журнал. – 1996. – № 4. – С. 153-155. – Рец. на кн.: Коваль М. В. Україна : 1939-1943. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. – К., 1995. – 201 с.

1997

30. Коляда І. Історія України (1917-1944 рр.). 10 кл.: зошит-конспект тем : проб. навч. посібник / Коляда І., **Сушко О.**, Ількова О. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Київ : А.С.К., 1997. – 128 с.
31. ОУН-УПА і українське питання : погляд із сьогодення / В. Кучер, І. Дробот, М. Виговський, **О. Сушко**, П. Чернега ; Інститут національних відносин і політології НАН України, Український державний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К. : Генеза, 1997. – 70 с.

1998

32. Журба М. А. Поліаспектний аналіз етапів кооперативного руху в Україні постреволюційної доби / М. А. Журба, О. С. Пахтунов, **О. О. Сушко** // Перша світова війна і слов’янські народи : матеріали міжнародної наукової конференції, 14-15 травня 1998 р. – К., 1998. – С. 239-245.

2000

33. **Сушко О.** Політичні погляди німецького керівництва на незалежність України в період другої світової війни / Сушко О., Берендєєв О. // Історія слов'янських народів: актуальні проблеми дослідження. – К., 2000. – Вип. 6: Слов'янські народи в другій світовій війні. – С. 76-78.

2001

34. **Сушко О. О.** Державне регулювання приватного підприємництва в Україні періоду НЕПу (1921-1927 рр.) / О. О. Сушко // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2001. – № 6. – С. 76-90.
35. Коляда І. Історія України (1914-1939 рр.). 10 кл. : проб. навч. посібник / Коляда І., Ількова О., **Сушко О.** – Х. : Скорпіон, 2001. – 112 с.
36. **Сушко О. О.** Особливості державного регулювання приватного підприємництва в Українській СРР періоду НЕПу (1921-1927 рр.) / Сушко О. О. // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2001. – № 6. – С. 76-91.
37. **Сушко О. О.** Соціально-правовий статус та умови праці найманих робітників приватного сектора в Україні періоду НЕПу / О. О. Сушко // Вісник Академії праці соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2001. – № 4. – С. 25-32.

38. Сушко О. О. Ставлення більшовицької партії до приватного підприємства в Україні (1921-1928 рр.) // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2001. – № 1. – С. 98-104.

2002

39. Сушко О. О. Вивчення НЕПу радянською та зарубіжною історіографією / О. О. Сушко // Вісник Академії праці соціальних відносин федерації профспілок України. – 2002. – Вип. 3. – С. 158-167.
40. Сушко О. О. Вчений-аграрник В. Р. Кратінов (1894-1925) – учень О. В. Чанова / О. О. Сушко // Історичне краєзнавство Наддніпрянщини: міжрегіональна наук.-практ. конф., присвячена 70-річчю Дніпропетровської області і 200-річчю Катеринославської губернії, 26 квіт. 2002 р. – Дніпропетровськ, 2002. – Вип. 10. Історія та археологія. – С. 207-210.
41. Сушко О. О. Кустарні промисли міського населення України в роки НЕПу: соціально-економічний тип приватного підприємця / Сушко О. О. // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2002. – № 4. – С. 117-125.
42. Сушко О. О. Організаційно-господарська роль приватної торгівлі у формуванні внутрішнього ринку України (1921-1927 рр.) / О. О. Сушко // Наукові записки. Історичні науки : зб. наук. пр. / НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – Вип. 47. – С. 105-115.

43. **Сушко О. О.** Особливості висвітлення приватного підприємництва в історико-економічній літературі 20-х років ХХ ст. / О. О. Сушко // Український історичний журнал. – 2002. – № 4. – С. 34-48.
44. **Сушко О. О.** Особливості організаційно-масової роботи профспілок на приватних підприємствах в Україні (1921-1927 рр.) / Сушко О. О. // Вісник Академії праці соціальних відносин федерації профспілок України. – 2002. – № 1. – С. 25-30.
45. **Сушко О.** Політичні погляди німецького керівництва на незалежність України в період другої світової війни / Сушко О., Берендєєв О. // Історія України. – 2002. – № 33-34. – С. 18-19.
46. **Сушко О. О.** Профспілковий рух на приватних підприємствах України за роки НЕПу / Сушко О. О.; НПУ імені М. П. Драгоманова, Академія праці і соціальних відносин федерації профспілок України. – К., 2002. – 60 с.
47. **Сушко О. О.** Роль селянського двору у формуванні ринку сільськогосподарської продукції в роки НЕПу / О. О. Сушко // Український селянин: зб. наук. пр. Інституту історії НАН України та Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького. – Черкаси, 2002. – № 4. – С. 70-76.
48. **Сушко О. О.** Соціально-економічний тип дрібного товаровиробника в українському селі 1920-х рр. / Сушко О. О. // Український селянин: зб. наук. пр. Інституту історії НАН України та Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького. – Черкаси, 2002. – № 5. – С. 120-131.
49. **Сушко О. О.** Соціально-правовий статус та умови праці найманих робітників приватного сектора в Україні періоду НЕПу / О. О. Сушко // Вісник Академії праці і соціальних відносин федерації профспілок України. – Київ, 2002. – Вип. 4. – С. 25-32.
50. **Сушко О. О.** Ставлення більшовистської партії до приватного підприємництва в Україні (1921-1927 рр.) / Сушко О. О. // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний

журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2002. – № 1. – С. 98-104.

51. **Сушко О. О.** Формування стратегічного курсу нової економічної політики в 20-х роках / Сушко О. О. // Вісник Академії праці і соціальних відносин федерації профспілок України. – 2002. – № 2. – С. 66-72.

2003

52. **Сушко О. О.** Висвітлення української системи приватного підприємництва періоду НЕПу в документах Центральних державних архівів / О. О. Сушко // Архіви України. – 2003. – № 1-3. – С. 150-159.
53. **Сушко О. О.** "Непман-торгаш": соціально-історичний тип приватного підприємця / Сушко О. О. // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2003. – № 2. – С. 94-102.
54. **Сушко О. О.** Непмани: соціально-історичний тип приватних підприємців в УСРР (1921-1928) / О. О. Сушко; Мін-во освіти і науки України; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – 96 с.
55. **Сушко О. О.** Організаційно-господарські форми денационалізації промисловості в Україні (20-ті рр. ХХ ст.) / Сушко О. О. // Український історичний журнал. – 2003. – № 4. – С. 112-122.
56. **Сушко О. О.** Особливості становлення та функціонування приватного підприємництва в Україні періоду НЕПу (1921-1928 рр.) : Історико-теоретичний аспект / О. О. Сушко. – Київ : Преса України, 2003. – 251 с. – Бібліогр.: с. 200-245.

-
-
57. **Сушко О. О.** Соціально-професійний тип сільського курстаря-підприємця в Україні 1920-х років / О. Сушко // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2003. – № 1. – С. 84-90.
58. **Сушко О. О.** Становлення системи приватного підприємництва в промисловості України періоду НЕПу (1921-1928) О. О. Сушко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2003. – № 2. – С. 176-182.
59. **Сушко О. О.** Українське суспільство 20-х років ХХ століття : концептуальні підвалини сучасних історичних досліджень / О. О. Сушко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя : Просвіта, 2003. – Вип. XVI. – С. 209-214.
60. **Сушко О. О.** Формування системи приватної торгівлі в Україні в 1920 рр. / О. О. Сушко // Пам'ять століть: історичний, науковий та літературний журнал / КНУ ім. Т. Шевченка, Ген. дирекція по обслуговуванню іноземних представництв, Історичний клуб "Планета". – 2003. – № 5. – С. 120-130.
61. **Сушко О. О.** Хоменко Арсен (1891-1938) : статист і демограф / О. О. Сушко // Наукові записки. Вип. LI (педагогічні, історичні та фізико-математичні науки) / Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. – С. 181-186.
62. **Сушко О. О.** О. В. Чаянов: історик і теоретик приватного підприємництва / Сушко О. О. // Перші міжнародні Драгоманівські читання: матеріали / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К., 2003. – Вип. 1. – С. 221-228.
63. **Сушко О. О.** Юрій Ларін: дослідник приватного підприємництва періоду НЕПу / Сушко О. О. // Вісник Київського славистичного університету. Сер.: Історія. – Київ, 2003. – Вип. 14. – С. 181-186.

2004

64. Сушко О. О. НЕП: між доцільністю і нейсприйняттям // Урядовий кур'єр. – 2004. – № 208 (2 листопада).
65. Сушко О. О. Полон – трагедія війни // Освіта. – 2004. – № 49 (17-24 листопада).
66. Сушко О. О. Становлення та функціонування приватного підприємництва в Україні періоду НЕПу (1921-1928 рр.): історико-теоретичний аспект: автореф. дис. ... докт. іст. наук / О. О. Сушко. – К., 2004. – 32 с.
67. Сушко О. О. Статистично-довідкові видання 1920-х рр. – як історичне джерело вивчення приватного підприємництва в Україні / О. О. Сушко // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – Вип. 1. – С. 324-331. – Літ.: 36 н.
68. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...О. О. Сушко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – Вип. 1. – 351 с.

2005

69. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...О. О. Сушко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – Вип. 2. – 351 с.

2006

70. **Сушко О. О. М. Драгоманов – видатний мислитель, щирий патріот України / О. О. Сушко // Другі міжнародні Драгоманівські читання: матеріали до 165-річчя від дня народження М. П. Драгоманова / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К., 2006. – Вип. 1. – С. 168-170.**
71. Дробот І. І. Підвищення якості освіти – визначальний чинник подальшої розбудови української держави / Дробот І. І., **Сушко О. О.** // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки. – К., 2006. – Вип. 3. – С. 1-5. – Літ.: 8 н.
72. Сушко О. О. Робоча програма з курсу “Історія слов’янських народів” / **О. О. Сушко, М. Ю. Виговський, І. Г. Ветров.** – К., 2006. – 26 с.
73. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. – Вип. 3. – 241 с.

2007

74. Загребельна Н. Вивчення благодійництва як типового феномену української ментальності (період Першої світової війни) / Загребельна Н., **Сушко О.** // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки. – Київ, 2007. – Вип. 4. – С. 182-188 – Літ.: 23 н.
75. **Сушко О. О.** Життя, віддане за свободу: М. Драгоманов / О. О. Сушко // Михайло Драгоманов у контексті європейського просвітницького руху: матеріали першої

міжвузівської наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих науковців, (27 лютого 2007 р.). – Київ, 2007. – С. 5-11.

76. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – Вип. 4. – 255 с.

2008

77. Другі всеукраїнські драгоманівські читання молодих істориків : актуальні проблеми вітчизняної та світової історії, 14 берез. 2008 р. : програма Всеукр. наук. конф. / Мін-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; редкол. О. О. Сушко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ, 2008. – 20 с.
78. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник. Спецвипуск / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук ; редкол. з іст. наук. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2010.
79. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 5. – 314 с.
80. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 6. – 425 с.

2009

81. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник. Спецвипуск / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук ; редкол. з іст. наук. : Б. І. Андрусин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2009.

2010

82. Актуальні проблеми всесвітньої історії другої половини ХХ ст. : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 25 квітня 2010 р. / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; редкол. : **О. О. Сушко** (голова) та ін. – Київ : Вид-во НПУ, 2010. – 10 с. – До 170-річчя Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.
83. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник. Спецвипуск / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук ; редкол. з іст. наук. : Б. І. Андрусин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2010.
84. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 6. – 285 с. – Ювілейне видання до 175-річчя НПУ ім. М. П. Драгоманова.
85. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 7. – 288 с.

2011

86. **Сушко О. О.** Вступне слово // Проблеми впровадження новітніх наукових розробок у навчальний процес при вивченні історії України періоду Другої світової війни (1939-1945 рр.) : збірник наукових праць учасників Всеукраїнського круглого столу (23 грудня 2009 р.) / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2011. – С. 6-10.
87. Петько Л. В. Англійська мова для вступників до магістратури зі спеціальності 8.02030201 “Історія”: навчальний посібник для студентів, бакалаврів та аспірантів вищих навчальних закладів / Л. В. Петько, В. В. Ніколаєнко; за ред. **О. О. Сушка**, В. І. Гончарова. – 2-ге вид., доп., виправ. і перероб. – К.: Ун-т “Україна”, 2011. – 156 с.
88. Гребінник Л. В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальності 8.02020201 “Історія” : навчальний посібник для студ., бакалаврів та аспірантів вищих навчальних закладів. – 2-ге вид., виправл. і доп. / Міністерство освіти і науки України; Л. В. Гребінник, Л. В. Петько; за ред. **О. О. Сушка**, В. І. Гончарова. – К.: Ун-т “Україна”, 2011. – 162 с.
89. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник. Спецвипуск / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук; редкол. : з іст. наук. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2011.
90. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук; редкол. : з іст. наук. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 43-54.

-
-
91. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6: Історичні науки / ред. кол. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 8. – 408 с.

2012

92. **Олександр Сушко**: “Будь яку проблему сучасності можна вирішити...” / С. С. Русаков // Педагогічні кадри / Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – 2012. – № 3 (1623), березень. – С. 4.
93. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська Академія наук ; редкол. : з іст. наук. : Б. І. Андрусишин, ...**О. О. Сушко** [та ін.]. – Київ, 2012.

Література про О. О. Сушка

Андрущенко В. П. Наш університет : Дорога до Храму : до 175-річчя Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / В. П. Андрущенко. – Київ, 2009. – 412 с. – (Про О. О. Сушка на стор.: 167-171).

О. О. Сушко // Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 1997-2005. – Біографічний довідник до 170-річного ювілею / упоряд. В. П. Бех, Г. І. Волинка ; за ред. В. П. Андрущенко. – Київ : НПУ, 2005. – С. 197.

О. О. Сушко // Професори Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: біобібліографічний довідник 1944-2009 рр. / укл.: Г. І. Волинка, О. С. Падалка, Л. Л. Макаренко ; ред. рада : В. П. Андрущенко, ...В. П. Бех, ...Г. І. Волинка, ...В. Б. Євтух, ... О. С. Падалка [та ін.] ; за заг. ред. В. П. Андрущенко [та ін.]. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – С. 340-341. – Серія "Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова". – (До 175-річчя з дня заснування Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова).

Київський державний педагогічний інститут імені О. М. Горького. 1920-1990: історичний нарис / ред. кол.: М. І. Шкіль (гол.) [та ін.]. – Київ: Рад. школа, 1990. – Про О. О. Сушка на стор. 57.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Історія. Сьогодення. Перспективи. 1834–2004 / авт.: В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова, П. В. Дмитренко, І. І. Дробот. – Київ : Навчальна книга, 2005. – (Про О. О. Сушка на стор. 187).

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова: буклет / ред. кол. : М. І. Шкіль (гол.) та ін. – Київ, 2003. – (Фото Сушка О. О. на стор.16).

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова: історичний нарис. 1920–2000. – Київ : Четверта хвиля, 2000. – (Про О. О. Сушка на стор. 62, 63, 68.).

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова: ALMA MATER: 175 років з дня заснування – Київ, 2009. – (Про О. О. Сушка на стор. 45).

Український державний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова: Історичний нарис. 1920–1995. – Київ : Тов. „Голока“, 1995. – (Про О. О. Сушка на стор. 67).

Українські історики ХХ століття: Біобібліографічний довідник. Серія: Українські історики / НАН України, Інститут історії України ; за ред. Смоля В. А. – К. - Львів, 2003. – Вип. 2, ч. 1. – (Про О. О. Сушка на стор. 316-317).

Управління педагогічним університетом : Статті. Доповіді. Звіти. 2003-2010 рр. / В. П. Андрущенко ; Міністерство освіти і науки України; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; ред. рада : А. Т. Авдієвський, В. П. Бех, Р. М. Вернидуб, П. В. Дмитренко, А. Г. Кудін, В. П. Лавриненко, О. С. Падалка. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 952 с. – (Про О. О. Сушка на стор.: 11, 239, 291, 335, 484, 488, 537, 539, 692, 695, 706, 737, 837, 942).

Красуцький І. Історик. Педагог. Батько / І.Красуцький // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – № 1/2. – (Про Сушка О. О. на стор. 222-223).

Історія Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: Бібліографічний покажчик / укл. О. Бондаренко, Н. Тарасова, Г. Шаленко; НПУ ім. М. П. Драгоманова ; Кафедра філософії; Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2010. – (Про Сушка О. О. на стор. 75, 76).

Всесвітня історія очима українських істориків: наук.-практ. конф. Інституту історичної освіти НПУ ім. М. П. Драгоманова // Педагогічні кадри / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – 2012. – № 2 (1622), лютий. – С. 4. – Фото О. О. Сушка.

Русаков С. С. Олександр Сушко: “Будь яку проблему сучасності можна вирішити” / С. С. Русаков // Педагогічні кадри. – 2012. – № 3 (1623), березень. – С. 4.

ФОТОАЛЬБОМ

В. М. Чорновіл, М. І. Шкіль, О. О. Сушко Академік В. Андрущенко, професори О. Сушко, А. Авдієвський, Т. Андрущенко, І. Вєтров та ін.

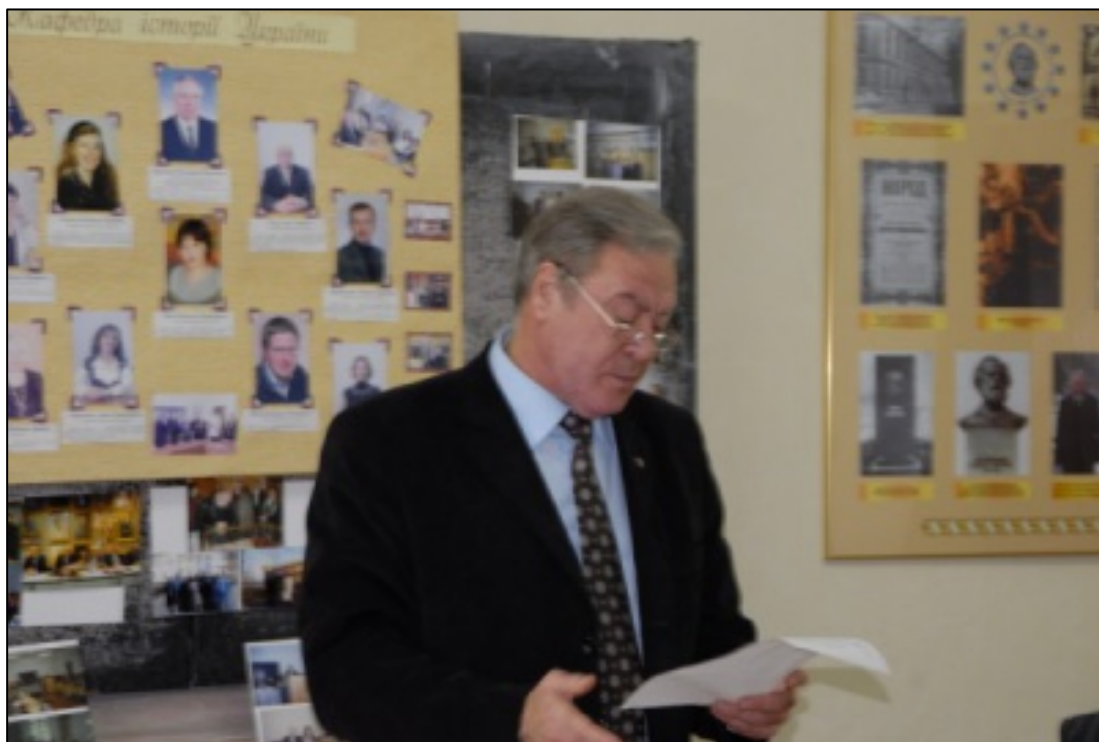
Випуск 2009 р.

*Зустріч з предстоятелем УПЦ Київського патріархату
Філаретом*

Зустріч з предстоятелем УПЦ Київського патріархату Філаретом

20 років кафедрі історії України

20 років кафедрі історії України (професори О.О.Сушко і В. Й. Борисенко)

*Визит ректора Кишинівського педагогічного університету
Іона Гуту*

Нагородження викладачів Інституту до 175-річчя НПУ

*Вітальне слово учасникам конференції
"Всесвітня історія очима українських істориків", 2011*

Кубок ректора-2011

Студентська Рада Інституту історичної освіти

О. О. Сушко, А. П. Яценюк

*Практичний семінар
“Історичні дослідження М. Драгоманова і сучасність”
(проф. М. А. Журба , проф. О. О. Сушко , проф. І. Г. Ветров)*

На вченій Раді Університету, 2012 р.

Арсеній Яценюк і Олександр Сушко

ЗМІСТ

Олександр Сушко:	
“Будь-яку проблему сучасності можна вирішити...”	3
Основні дати життя та діяльності	9
Хронологічний показчик друкованих праць	12
Література про О. О. Сушка.....	30
<i>Фотоальбом</i>	33

Інформаційне видання

Олександр Олександрович СУШКО

Біобібліографічний покажчик

Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”

Упорядник – Н. І. Тарасова,
О. В. Гуськова

Науковий редактор – Л. В. Савенкова

Бібліографічний редактор – О. А. Кадіна

Технічний редактор – Т. М. Ветраченко

Верстка – Т. С. Меркулова

Фото – І. Мороз

Підписано до друку 18 квітня 2012 р.
Формат 60x84/16 Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Умовн. друк. аркушів 2,68. Облік видав арк. 1.
Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26
Інформаційне видання